

Podjetništvo in obrtništvo se bosta spreminjala z razvojem in uporabo novih tehnologij

Živimo v času velikih tehnoloških sprememb in mnogi menijo, da je v zadnjih letih moč zaslediti velik razvoj tudi v sodobni obrti in podjetništvu, torej še zlasti v malih in mikro podjetjih.

Tudi na Višji strokovni šoli Ptuj se zavedajo potreb sodobnega družbenega razvoja, zato so v sodelovanju s Centrom za poklicno izobraževanje RS, Mestno občino Ptuj, odborom za znanost in tehnologijo pri OZS ter več podjetji izoblikovali nov študijski program bionika.

Vizijo sodobne obrti in podjetništva je predstavil predsednik odbora za znanost in tehnologijo pri OZS Janez Škrlec: »V naslednjih letih nas čakajo izjemno veliki izzivi. Če bomo hoteli biti konkurenčni v svetu in še zlasti Evropi, bomo morali slediti pomembnim smernicam, kot so: razvoj novih produktov, nizkstroškovni produkti, tehnologije za ekološko učinkovitost in čisto okolje, tehnologije novih materialov, nizkoogljicne tehnologije, energetika in energetske tehnologije, zdravje, varovanje zdravja in višja kvaliteta življenja. Ker sta sodobna obrt in podjetništvo sestavljena iz različnih branž, bodo tudi razvojni trendi za posamezne branže zelo različni. Mnoge branže pa bodo imele kljub vsemu veliko skupnega. To bo zagotovo informatika z informacijsko-komunikacijskimi tehnologijami, področje razvoja in uporabe novih materialov, področje ustvarjanja in izkoriščanja novih virov energije in drugo. Kljub vsemu pa bodo nekatere branže še posebej izpostavljene hitremu razvoju, ki ga bodo pogojevali novi materiali, novi tehnološki procesi in zahteva po novih in drugačnih izdelkih. Zelo pomembne bodo tehnologije za ekološko učinkovitost in okolje, tehnologije za dosego popolnoma biorazgradljivih proizvodov (ali vsaj

Bionika je poklic sedanjosti in tudi prihodnosti

proizvodov z minimalnim vplivom na okolje), razvoj novih biotopil, razvoj biorafinerij brez proizvodnje odpadkov in učinkoviti biokatalizatorji ter izboljšani nadzor procesov in zaprti energijski sistemi, inovativne oblike dobave energije, metode za lovljenje in ločevanje CO₂ iz izpušnih plinov. V prihodnosti bo nadvse pomembna tehnologija materialov, kjer ima kemija osrednjo vlogo, prav tako biotehnologija in fizika. Za uspeh podjetništva pa bo potrebno še večje in bolj učinkovito sodelovanje z razvojnoraziskovalnimi institucijami, potrebno bo prerasti tudi okvire tradicionalnega razmišljanja o obrti in podjetništvu naslednje generacije. Veliko pa bo potrebno vložiti tudi v področje inovacij, v produkte po meri, v nove tehnologije, nove materiale in povsem nove tehnološke procese, ki zagotavljajo tržno zanimive izdelke z visoko dodano vrednostjo.«

Ravnatelj Višje strokovne šole Ptuj Robert Harb ob tem dodaja: »Na pragu 21. stoletja se industrijska družba sooča z velikimi izzivi na področju energije in okolja. Bionika je poklic sedanjosti in predvsem prihodnosti, je popolnoma nov in edinstven v Sloveniji ter predstavlja sinergijo tehniških, energijskih in naravoslovnih področij. Je tudi prvi višješolski program, ki ima vključen odprti kurikulum, katerega vsebine so prilagojene

potrebam lokalnega okolja, torej tudi podjetnikom in obrtnikom. Inženirju bionike, ki izkorišča sinergijo naravoslovja in tehnike, se ni bati za zaposlitev, saj so njegova znanja uporabna v večini podjetij. V izobraževalnem procesu bo med drugim pridobil znanja uporabe

računalniških bionskih procesnih orodij, se usposobil za odločanje o strokovnih in poslovnih zadevah s področja bionike, se naučil sodelovanja pri pripravi in izvedbi bionskih projektov, vključevanja obnovljivih in alternativnih virov energije v bionske procese ter uporabljati interdisciplinarna znanja biologije in tehnike za reševanje konkretnih izzivov v okolju. Zaposljivost bionikov je izjemno velika v vseh proizvodnih obratih, v raziskovalnih ustanovah in v vseh organizacijah, kjer k rešitvam pristopajo celovito in trajno. V razviti Evropi veljajo bionski poklici za ene najbolj obetavnih in široko uporabnih za številna področja, saj je bionika tesno povezana z biologijo, fiziko, kemijo, kibernetiko ter tehniškimi znanostmi in vedami: elektroniko, navigacijo ipd. Menim, da bodo bodoči inženirji bionike pomembno vplivali na sodobne tehnološke procese tudi v podjetništvu in obrtništvu.«

*Robert Harb, ŠC Ptuj,
Višja strokovna šola*

*Janez Škrlec, Obrtno-podjetniška
zbornica Slovenije*

